

Các Sự Chủng Ngừa ở Lớp 6 tại B.C. Grade 6 Immunizations in B.C.

Việc chủng ngừa đã cứu thêm được nhiều mạng người tại Canada trong 50 năm vừa qua hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác. Chủng ngừa là cách tốt nhất để bảo vệ con quý vị chống lại nhiều căn bệnh và các biến chứng của bệnh. Khi quý vị cho con mình chủng ngừa, quý vị cũng giúp bảo vệ cho những người khác nữa.

Thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B, thủy đậu (trái rạ), và siêu vi trùng papilloma ở người (bệnh móng gà hoặc human papillomavirus, viết tắt HPV) được chích cho tất cả học sinh ở lớp 6.

Điều quan trọng phải giữ hồ sơ của tất cả những lần chủng ngừa trước đây của con quý vị. Hãy chắc chắn các em đã được chích tất cả các liều thuốc chủng ngừa được đề nghị ở tuổi thơ mà các em đủ điều kiện để được chích. Nếu quý vị có bất cứ điều gì thắc mắc, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị hoặc truy cập ImmunizeBC tại <https://immunizebc.ca/>

Thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B là gì?

Thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B bảo vệ chống lại siêu vi trùng viêm gan B. Hầu hết trẻ em ở lớp 6 đã được chủng ngừa chống việc bị nhiễm siêu vi trùng viêm gan B ở tuổi nhỏ và không cần thêm bất cứ các liều nào khác của thuốc chủng. Trẻ em nào chưa được chủng ngừa sẽ được chích 2 liều thuốc chủng, mỗi liều cách nhau 6 tháng. Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #25a Thuốc Chủng Ngừa Bệnh Viêm Gan B](#).

Nhiễm siêu vi trùng bệnh viêm gan B là gì?

Viêm gan B là một siêu vi trùng tấn công gan. Bệnh có thể gây nên các vấn đề sức khỏe nghiêm trọng bao gồm hư gan vĩnh viễn (xơ gan). Viêm gan B cũng là một trong những lý do chính gây bệnh ung thư gan, có thể gây tử vong.

Siêu vi trùng viêm gan B lây qua sự tiếp xúc với máu hoặc các chất dịch cơ thể của một người đã bị nhiễm siêu vi trùng. Việc này bao gồm vô tình bị chích bởi một cây kim đã dùng qua, bị máu nhiễm trùng văng dính vào miệng, mũi, hoặc mắt, bị một người có bệnh cần, dùng chung các vật dụng có dính máu nhiễm trùng chẳng hạn như bàn chải đánh răng, chỉ cạo râu hoặc dao cạo, hoặc quan hệ tình dục thân mật. Siêu vi trùng không lây truyền qua sự tiếp xúc ngẫu nhiên chẳng hạn như ôm vào lòng, hôn nhau, nháy mắt hoặc ho.

Thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu (trái rạ) là gì?

Thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu bảo vệ chống lại bệnh thủy đậu và các biến chứng của bệnh. Hầu hết trẻ em ở lớp 6 phải được chích 2 liều thuốc chủng lúc còn nhỏ và không

cần phải chích thêm các liều nào nữa. Trẻ em nào chưa hề bao giờ được chủng ngừa nên chích 2 liều, mỗi liều cách nhau ít nhất 3 tháng. Nếu con quý vị đã bị bệnh thủy đậu trước ngày sinh nhật đầu tiên của mình, các em vẫn nên chích ngừa vì các em có thể đã không tạo được sự miễn dịch dài hạn và có thể bị bệnh thủy đậu trở lại. Con quý vị không cần phải chủng ngừa nếu các em đã bị bệnh thủy đậu hoặc bị bệnh giò ỉn (shingles), được xác nhận bởi một xét nghiệm của phòng thí nghiệm, lúc 1 tuổi hoặc hơn. Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #44b Thuốc Chủng Ngừa Bệnh Thủy Đậu \(Trái Rạ\)](#).

Bệnh thủy đậu là gì?

Bệnh thủy đậu là một sự nhiễm trùng gây nên bởi siêu vi trùng varicella-zoster. Sự nhiễm trùng có thể rất nghiêm trọng ở trẻ sơ sinh, ở thanh thiếu niên, người lớn, phụ nữ có thai và những người với hệ miễn dịch suy yếu.

Các biến chứng của bệnh thủy đậu bao gồm viêm phổi (nhiễm trùng phổi), sưng não (viêm não), và da bị nhiễm khuẩn. Viêm não có thể gây động kinh, điếc, hoặc bại não. Khoảng 1 trong số 3,000 người lớn bị bệnh thủy đậu chết vì sự nhiễm trùng.

Siêu vi trùng lây lan qua không khí khi một người có bệnh hắt mũi hoặc ho. Bệnh cũng có thể lây lan qua sự tiếp xúc với chất dịch từ các mụn giộp bệnh thủy đậu. Tiếp xúc với nước bọt của một người bị nhiễm bệnh, chẳng hạn như khi ăn uống chung hay khi hôn nhau, cũng có thể làm lây lan siêu vi trùng.

Thuốc chủng ngừa HPV là gì?

Thuốc chủng ngừa HPV cung cấp sự bảo vệ chống lại 9 loại HPV gây ra các sự ung thư khác nhau và các mụn cóc ở bộ phận sinh dục. Thuốc bảo vệ chống lại 7 loại HPV gây ra khoảng 90% các sự ung thư cổ tử cung và một vài loại ung thư khác chẳng hạn như ung thư âm đạo, âm hộ, hậu môn, dương vật, miệng và cuống họng. Thuốc cũng bảo vệ chống lại 2 loại HPV gây nên khoảng 90% các trường hợp mụn cóc ở bộ phận sinh dục. Thuốc chủng ngừa được chích 2 liều, mỗi liều cách nhau ít nhất 6 tháng. Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #101b Các Thuốc Chủng Ngừa Papillomavirus Ở Người](#).

HPV là gì và ai có thể bị bệnh?

HPV là một trong những bệnh lây nhiễm qua đường tình dục phổ biến nhất (sexually transmitted infections, viết tắt STIs) và 3 trong số 4 người có sinh hoạt tình dục sẽ bị HPV vào một lúc nào đó. Bất cứ ai có bất cứ hình thức sinh hoạt tình dục nào với một người khác bao gồm làm

tình bằng miệng, làm tình qua cơ quan sinh dục hoặc hậu môn đều có thể bị HPV. Không nhất thiết phải giao hợp mới bị nhiễm trùng.

Hàng năm tại B.C. có khoảng:

- 200 phụ nữ sẽ bị ung thư cổ tử cung và 50 người sẽ chết vì bệnh
- 6,000 phụ nữ sẽ bị các sự thay đổi ở cổ tử cung có nhiều rủi ro đưa đến việc bị tiền ung thư
- 110 người sẽ bị ung thư hậu môn và 20 người sẽ chết vì bệnh
- 5,500 người sẽ bị các mụn cóc ở bộ phận sinh dục

Người ta được bảo vệ tốt nhất khi họ chích thuốc chủng ngừa HPV trước khi có sinh hoạt tình dục. Thuốc ngừa được hầu như 100% các trường hợp ung thư cổ tử cung và từ 90% đến 100% các trường hợp mụn cóc ở cơ quan sinh dục gây nên bởi các loại HPV mà thuốc chủng có thể chống lại.

Các phản ứng có thể có sau khi chích các thuốc chủng ngừa này là gì?

Các phản ứng thông thường có thể bao gồm bị đau, bị đỏ và bị sưng ở cánh tay nơi được chích ngừa. Nhức đầu, sốt và mệt mỏi cũng có thể xảy ra. Bị nổi sài trông giống như trái rạ nhưng với ít các mụn giộp hơn có thể xảy ra khoảng 2 tuần sau khi chích thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu. Sự nổi sài thường là một vài mụn nước nhỏ ở da gần nơi chích ngừa. Đôi khi nó có thể xuất hiện ở những nơi khác trên thân thể. Rất hiếm khi, một người bị nổi sài sau khi chích ngừa có thể làm lây siêu vi trùng từ thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu. Để ngăn ngừa sự lây lan của siêu vi trùng sang cho những người khác, hãy che chỗ nổi mụn giộp cho đến khi các mụn nước đã khô và đóng vảy.

Điều quan trọng phải ở lại y viện trong 15 phút sau khi chích bất cứ loại thuốc chủng ngừa nào bởi vì có một rủi ro cực kỳ hiếm có, xảy ra cho ít hơn 1 người trong số 1 triệu người chủng ngừa, của sốc phản vệ được gọi là phản ứng toàn thân ảnh hưởng tới hệ tuần hoàn (anaphylaxis) đe dọa đến tính mạng. Điều này có thể bao gồm nổi ban đỏ (hives), khó thở, hoặc sưng cổ họng, lưỡi hay môi. Nếu điều này xảy ra, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị đã được chuẩn bị để điều trị. Sự chữa trị khẩn cấp bao gồm chích thuốc epinephrine (adrenaline) và chuyển bệnh nhân bằng xe cứu thương đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng xảy ra sau khi quý vị rời y viện, hãy gọi **9-1-1** hoặc số khẩn cấp tại địa phương.

Điều quan trọng phải luôn luôn báo cáo tất cả các phản ứng nghiêm trọng hoặc không ngờ trước cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hoặc ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hoặc đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro bị Hội Chứng Reye.

*Không nên cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Để biết thêm thông tin về Hội Chứng Reye, xin xem [HealthLinkBC File #84 Hội Chứng Reye](#).

Ai không nên chích thuốc chủng ngừa?

Không nên chích thuốc chủng ngừa cho:

- Những người đã bị một phản ứng dị ứng nghiêm trọng đe dọa đến tính mạng với một liều thuốc chủng ngừa trước đây, hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng kể cả chất men (trong các thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B và HPV), latex (trong một số thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B), neomycin và gelatin (trong một số thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu)
- Một số người có hệ miễn dịch suy yếu vì bệnh hoặc do điều trị y khoa không nên chích thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu
- Những người đã được truyền máu hoặc đã nhận các sản phẩm của máu có thể cần phải chờ cho tới 11 tháng, trước khi chích ngừa bệnh thủy đậu, tùy theo sản phẩm máu mà họ đã nhận
- Những người có bệnh lao đang hoạt động chưa được chữa trị không nên chích thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu
- Phụ nữ có thai không nên chích thuốc chủng ngừa bệnh thủy đậu hoặc các thuốc chủng ngừa HPV

Không cần phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hoặc bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu quý vị có điều gì lo ngại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Ưng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chắn

Phụ huynh hoặc những người giám hộ và con của họ nên thảo luận với nhau về việc chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể có cho mỗi loại thuốc chủng và biết sự rủi ro của việc không chủng ngừa, có thể ưng thuận hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự ưng thuận của vị thành niên chín chắn, xin xem [HealthLinkBC File # 119 Luật về Trẻ Thơ, Ưng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chắn và Sự Chủng Ngừa](#).

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế cộng đồng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi **8-1-1** (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi **7-1-1**. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.